

### 3.

‘Ben je klaar voor het echte leven, man?’ Jurgen heeft een glimlach op zijn gezicht, maar Stans glimlach is mogelijks nog groter.

‘Ik was al klaar voor het echte leven toen ik hier mijn eerste voet binnen zette’, grapt hij.

Die twintig laatste dagen leken eerst zo onoverkomelijk, maar hij heeft het gehaald. Hij is fier op zichzelf. Het is voorbij. Gedaan. Hij mag eindelijk de gesloten instelling verlaten en weer de wijde wereld intrekken. Hij mag opnieuw leven! Geen slot meer op zijn deur ’s nachts, maar zijn eigen slaapkamer bij Judith thuis. Waar hij kan doen en laten wat hij wil. Geen beperkte tv-momenten meer, maar heuse binge-watchmarathons. Pizza’s! Ontbijtkoeken! Hij kijkt zelfs uit naar het getreiter van Emma. En gamen. Gamen! Hij heeft zijn grootse tegen-speler Joren alvast laten weten dat hij maar beter voorbereid is op de terugkeer van de befaamde Nats Greedy, want hij gaat iedereen plat spelen! En vooral hem! Genadeloos zal hij toeslaan!

Ongeduldig kijkt Stan op de klok.

Jurgen merkt het op. ‘Ze zullen dadelijk wel hier zijn’, stelt hij gerust.

En dan ziet Stan door het raam Judith en Tom komen aanwandelen.

‘Yes!’ roept hij, terwijl hij zijn tas al van de grond neemt.

Wanneer Judith hem ook door raam ziet, versnelt ze haar pas. Toch aarzelt ze wanneer ze binnenstapt. ‘Stan...’ zegt ze voorzichtig.

Stan vermoedt dat zijn mama net zoals hij zenuwachtig zal zijn. Al krijgt hij ook niet veel meer gezegd. ‘Mama...’

Uiteindelijk is het Judith die enkele stappen naar voren zet en Stan stevig vastneemt. Stan laat het gebeuren, hij geniet van de knuffel, van de aanraking, van Judiths geur... Voor hem is dat al thuiskomen. En dan moeten ze nog vertrekken naar huis!

‘Dag vriend’, zegt Tom die nu ook binnen is, met blinkende ogen.

‘Jullie zouden nog even deze documenten moeten invullen en dan wens ik jullie het beste’, zegt Jurgen, die zelf ook geniet van het weerzien tussen zoon en ouders. ‘Het allerbeste.’

Voor Stan is nu echt het moment aangebroken dat hij de deuren van de instelling achter zich mag sluiten. Vastberaden steekt hij een hand uit naar Jurgen. ‘Bedankt, man’, zegt hij. En hij meent het. Hij heeft veel steun gekregen van Jurgen tijdens zijn periode in de instelling. Ook al is het misschien Jurgens taak geweest om Stan te begeleiden, niet iedereen doet zijn job met zoveel passie.

‘Veel succes daarbuiten’, knikt Jurgen. Dan neemt hij Stans hand vast met zijn eigen twee handen.

Stan sluit heel even zijn ogen. Daarbuiten...

‘Zullen we?’ vraagt Judith, die bijgestaan wordt door Tom.

‘Je moeder is ongeduldig, Stan. Ze heeft nog iets te regelen met de cateraar.’

Judith geeft Tom daarop een speelse tik op zijn bovenarm. Stan moet erom lachen. Het doet hem zoveel deugd om die twee zo samen te zien, na zoveel tijd.

‘Niet waar! De cateraar zou gewoon voor de middag leveren en omdat wij nu hier zijn, kon ik hem niet ontvangen en dus moest...’

‘Kom maar, mama,’ onderbreekt Stan haar, terwijl hij haar aan haar arm naar buiten begeleidt. ‘Je mag me er alles over vertellen. Maar liever niet hier! Straks laten ze me niet meer gaan!’

Het is een opmerking waar iedereen hartelijk om kan lachen, Stan nog het meest.

En toch. Zodra ze in de auto zitten, is er toch een zekere spanning voelbaar. Stan begrijpt het wel. Hij weet niet wat hij mag verwachten, dus Judith en Tom zullen dat ook niet weten.

‘Is Emma thuis?’ vraagt Stan, om de stilte te doorbreken en om een gesprek op gang te trekken.

‘Natuurlijk,’ antwoordt Tom snel. ‘Die mocht zelfs het huis niet verlaten he. Die cateraar...’

‘Ach,’ lacht Judith. ‘Laat me toch!’

#### 4.

‘Hier schafte de pot gebräad met kroketten!’ typt Stan. ‘Heerlijk.’

Joren typt snel een reactie: een smiley met zijn tong uit de mond.

‘Ja, ja’, gaat Stan verder. ‘Je weet pas wat je mist... Als je gebräad met kroketten hebt gegeten!’ Hij moet zelf lachen met zijn grap, maar daarom is het niet minder gemeend. Dat feestmenu van eerder op de avond staat voor hem gelijk aan gezelligheid, aan traditie. Aan samenzijn met zijn gezin. Het heeft hem zoveel deugd gedaan om weer deel uit te maken van een warm familiemoment.

‘Ben je blij om terug te zijn?’ vraagt Joren dan.

Stan hoeft niet lang na te denken over het antwoord op die vraag. ‘Enorm. Ik ben iedereen echt dankbaar dat ze me zo opnieuw in de armen sluiten. Ik besef dat het misschien niet voor iedereen evident is, voor mij was het alleszins even wat onwennig.’

‘Ach, op een kerel zoals jij kan je toch niet lang boos zijn?’ typt Joren dan.

Stan moet erom lachen. ‘Nee, serieus’, typt hij dan. ‘Ik ben jou ook dankbaar. Jij bent de enige die me niet heeft laten vallen na alles wat er gebeurd is. Mijn enige echte vriend.’

‘Vrienden ben je met twee, hé’, antwoordt Joren daarop.

Stan knikt, ook al kan Joren het niet zien. ‘Al die maten van op school zijn een voor een weggevallen. Als je niet meer online bent en niet constant kan meepraten over alles en iedereen, is de vriendschap blijkbaar voorbij.’

Het heeft Stan gekwetst. Hij heeft zijn schoolvrienden allang niet meer gehoord, dat contact verwaterde zodra hij in de instelling zat. Hij kan het hen wel kwalijk nemen, maar dat doet hij niet. Wat weten die gasten ook? Die zijn alleen maar bezig met zichzelf. En met hoe ze eruitzien, welke sneakers ze dragen of welk meisje ze gaan binnendoen. Om vervolgens sowieso een blauwtje te lopen. Nee, waarschijnlijk is hij beter af zonder hen. Hij heeft overigens geen zin in fake gedoe. Doe hem dan maar iemand zoals Joren. Een echte, oprechte vriend. Die er wel altijd voor hem is.

‘Ga je na de kerstvakantie eigenlijk terug naar het internaat of gewoon naar school?’ vraagt Joren.

‘Liever gewoon naar school’, antwoordt Stan. ‘Dan ben ik buiten de schooluren tenminste thuis. Het klinkt misschien stom, maar daar kijk ik na al die tijd wel naar uit.’

‘Begrijpelijk’, typt Joren.

‘Heb jij trouwens nog iets gehoord van je pa?’ vraagt Stan dan. Het is tenslotte Kerstmis, dat is toch het moment voor verzoeningen en offers. Misschien lukt het daar ook wel om de plooiën glad te strijken, ondanks alles.

‘Niets. Niet nadat ik Sam en Tim onlangs over hem heb horen praten. Ik moet hem ook niet meer horen, daar blijf ik bij. En zeker niet op Kerstmis.’

‘Dat zou dan gebraad met kroketten en heel veel gedoe worden!’

‘Haha’, stuurt Joren. ‘Ik moet jou trouwens ook bedanken.’

‘Waarvoor?’

‘Jij hebt ook altijd naar mij geluisterd, naar mijn gezaag over mijn pa en zijn problemen. Of ja, daar ga ik toch van uit. Misschien heb je al mijn brieven gewoon ongeopend weggegooid en heb je totaal geen idee waarover ik het heb’, grapt hij.

‘Zot!’ stuurt Stan. ‘Je kan en mag mij alles vertellen. Ik zeg niet dat ik op alles een antwoord weet of advies kan geven, maar een luisterend oor bieden, kan ik wel. Ik heb zelf trouwens echt veel gehad aan die brieven. Op een of andere manier hielp het schrijven van zo’n brief me ook om mijn gedachten te ordenen.’ Dat heeft hij ook te danken aan Jorgen, beseft hij.

‘Dat had ik ook’, beaamt Joren. ‘Chatten zoals nu is eigenlijk hetzelfde, hé. Dat is brieven schrijven maar dan op de moderne manier.’

Stan knikt opnieuw. Hij weet het zeker: Joren is een blijver. ‘Weet je wat ook modern is?’ vraagt hij dan.

Joren stuurt een vraagteken.

‘Gamen! Ik daag je uit!’

‘Uitdaging aanvaard. *Be prepared to lose, mister Nats Greedy!*’

## 5.

Haastig verzamelt Joren zijn zwemspullen. Een voor een propt hij alles in zijn sporttas. Twee handdoeken, zijn toiletzak en zijn zwembroek. Waar is zijn zwembroek? Hij gromt en gaat met grote stappen naar de badkamer. Daar hangt zijn zwembroek op de verwarming. Hij graait ze mee en gooit ze in zijn sporttas. Hij is opgejaagd, zijn hart klopt snel. Te snel. Zo komt er van een goede zwemtraining ook niet veel in huis, weet hij.

Ontredderd laat hij zich op zijn bed zakken. Dat cadeau... Sam heeft hem net een kerstcadeau gegeven. En niet zomaar een. Het is een cadeau van zijn pa. Hij wilde het niet aannemen. Hij kon het ook gewoon niet aannemen. Zolang hij de tijd niet kan terugdraaien en die verloren jaren niet kan geven, hoeft hij niets. Alsof met één simpel kerstcadeau alles plots vergeven en vergeten zou zijn? Was het maar. En wat zou zijn pa in hemelsnaam ook hebben gekocht voor hem?

Waarschijnlijk iets heel neutraals, iets waar Joren totaal niets mee is. Een zwembroek in de foute maat. Of een game die allang passé is. Als zijn pa al zo ver zou nadenken...

Oh nee. Hij hoopt niet dat Bill advies gevraagd heeft aan Sam, want door dat cadeau niet aan te nemen betreft Joren ook haar hierbij. En dat was helemaal niet de bedoeling. God nee, hij moet Sam hierbuiten laten. En Bill moet Sam al helemaal niet lastigvallen. Het is al erg genoeg dat zij het aan hem moest overhandigen, vindt hij.

Hij schudt zijn hoofd. Hij kon niet anders dan het cadeau ongeopend terug onder de kerstboom leggen. Het liefst van al zou hij het nog gewoon willen teruggeven aan zijn vader. Al durfde hij dat niet tegen Sam te zeggen. Het is moeilijk, vindt hij. Hij wil haar namelijk ook niet kwetsen. Ze is Bills zus, ze zal hem op een of andere manier

waarschijnlijk altijd graag blijven zien. Of blijven steunen. Ook al berokkent hij haar en hen zoveel pijn.

Misschien denk je daar anders over als je ouder wordt? Hij vraagt het zich af, hij weet het niet. Hij denkt aan wat Sam zei: dat Joren Stan eigenlijk ook een soort van tweede kans heeft gegeven. Het is inderdaad waar dat het contact met Stan een tijdje verwaterd is, maar dat was omdat Stan toen bij Tom woonde en er zoveel gaande was. Stan zat in een negatieve spiraal en daar had Joren niets mee. Stan was veranderd, om nu weer de oude te worden. Daarin heeft Sam alleszins gelijk: mensen kunnen veranderen. En weer op het goede pad belanden. Maar Joren vindt dat hij zelf ook gelijk heeft: niet alle mensen willen veranderen. En spijtig genoeg valt zijn pa waarschijnlijk binnen die laatste categorie.

Joren krijgt het nog lastiger. Hij heeft nu zelfs geen zin meer om te gaan zwemmen, ook al weet hij dat die fysieke inspanning hem deugd zou doen. Hij heeft nergens zin in. Hij ademt nog een keer overdreven diep in en uit en staat dan recht. Dit moet hij doen. Hij moet gaan zwemmen. Hij moet trainen. Hij weigert een opgever te zijn. Want als hij zou opgeven, zou hij geen haar beter zijn dan zijn pa.

De Joren die zich na het zwemmen weer op zijn bed laat ploffen, is een andere Joren dan daarstraks. Hij heeft zich kunnen afreageren, zijn hoofd kunnen leegmaken. Al zou het leuker zijn om dat samen met iemand anders te kunnen doen. Als hij geen zwemtraining heeft met de coach, zwemt hij alleen. En dat kan soms saai zijn. Zonder veel verder na te denken neemt hij zijn smartphone uit zijn tas en stuurt een bericht naar Stan.

‘Morgenvroeg zwemmen?’ vraagt hij.

‘Hoe vroeg?’ stuurt Stan onmiddellijk terug.

Echt vroeg, bedenkt Joren. Te vroeg voor Stan waarschijnlijk, zeker op een dag in de vakantie zonder school. Maar Joren wil de dag graag starten met zo'n zware fysieke inspanning. Hopelijk tobt hij dan de rest van de dag wat minder.

'Om zeven uur. *Be there or be* een watje!' stuurt hij.

De volgende ochtend staat Joren wat te dralen aan de ingang van het zwembad. Het is vijf minuten over zeven. Het is koud buiten. Hij kijkt nog één keer op zijn horloge. Nee. Stan gaat waarschijnlijk niet komen. Hij bukt zich om zijn sporttas van de grond te nemen en net dan hoort hij Stan roepen.

'Hey! Vroege vogel! Vroeger kon zeker niet? Dan is het zwembad waarschijnlijk nog gesloten!'

Joren lacht.

'Als je dat echt wil, vraag ik of ze morgen om zes uur openen.'

'Laat maar zo', antwoordt Stan met een brede glimlach. 'Thuis dachten ze dat ik niet eens uit mijn bed zou geraken voor zeven uur. Maar kijk nu! Hier ben ik! De held van de ochtendzwemtraining!'

Joren rolt lachend met zijn ogen en samen wandelen ze naar binnen om zich om te kleden.

Wat later moet Stan terugkomen op zijn woorden. Na enkele baantjes rusten ze even uit aan de rand van het zwembad. 'Eigenlijk is dat nog best oké, zo vroeg zwemmen.'

'Vooral omdat je het hele zwembad dan voor jou alleen hebt', beaamt Joren.

‘Tja, iedere normale mens zit nu nog gewoon aan de ontbijttafel met een lekkere chocoladekoek en een kop hete thee of koffie. Of fruitsap! Hmmm.’

Plagerig kletst Joren met zijn hand in het water, zodat Stan druppels in zijn gezicht krijgt. Hij is blij met Stans gezelschap, waardoor hij ook de neiging heeft om Stan in vertrouwen te nemen. Meer dan anders. Of toch meer dan hij met iemand anders zou doen.

‘Mijn pa heeft thuis een kerstcadeau achtergelaten voor me’, zegt hij daarom, op een serieuzere toon dan daarnet.

‘Een vredesoffer?’

Joren schudt zijn hoofd. ‘Om vrede te sluiten moet de oorlog eerst voorbij zijn,’ zegt hij. ‘Ik heb het niet geopend. Ik moet er niets van weten.’

‘Snap ik’, bevestigt Stan. ‘Al loop je zo misschien wel een nieuwe spelconsole mis.’

‘Tut tut’, zegt Joren. ‘Reken daar maar niet op.’

‘En dan nog’, zegt Stan. ‘Ik krijg voor nieuwjaar gewoon geld. Daarmee koop ik zelf een nieuwe spelconsole. Dan kom je maar gewoon bij mij gamen. Al ga je misschien wel nog moeten bijleggen, want ik weet niet of ik genoeg zal krijgen om zo’n spiksplinternieuw ding te kopen.’

‘Misschien krijg je meer als je heel lief lacht’, grapt Joren. ‘De verloren zoon kunnen ze toch niets ontzeggen?’

Hij knipoogt naar Stan. Die zou moeten weten dat het als grap bedoeld is.

‘Zie maar dat ik jou niets ontzeg! Nog één zo’n opmerking en je moet in een straal van een kilometer uit de buurt van die spelconsole blijven!’ grapt Stan op zijn beurt.

‘Ik kan niet uit de buurt blijven van iets wat er nog niet is hé, gast!’ besluit Joren. ‘Kom op, om ter eerste vier baantjes!’

Joren begint alvast te zwemmen en is Stan op die manier sowieso te snel af.

‘Hey! Michael Phelps! Een echte kampioen geeft zijn tegenstander wel een eerlijke kans!’

Spartelend duwt ook Stan zichzelf in gang en met grote bewegingen probeert hij zijn achterstand op Joren in te halen. Maar het mag niet baten. Joren schiet als een pijl vooruit en spat speels nog wat water in Stans gezicht wanneer hij hem in dezelfde baan kruist. Joren is zelfs al weer helemaal op adem gekomen wanneer ook Stan na die vier baantjes de rand van het zwembad weer kan aantikken.

‘Gast, wat was dat? Hoe snel ben jij?’ hijgt hij.

‘Oefening baart kunst. Je zou gewoon wat meer moeten zwemmen,’ zegt Joren daarop. ‘Je hebt een goede techniek. Je hebt kracht. Nu alleen nog een portie motivatie en doorzettingsvermogen. Hard trainen, daar komt het op neer. En dan word je vanzelf de nieuwe Michael Phelps.’

Stan lacht en schudt zijn hoofd. ‘Die eer laat ik wijselijk over aan jou.’

## 6.

‘Ha, gasten!’ Stan versnelt zijn pas en haast zich naar een groepje jongens die verzameld staan aan de schoolpoort. Hij doet het zonder nadenken, omdat het exact is wat hij vroeger deed. Elke ochtend wachtten de jongens van zijn klas op elkaar, aan die schoolpoort. Om dan rond te hangen en pas binnen te gaan als de bel voor de tweede keer rinkelde. Ze noemden zichzelf al grappend de toezichters. Telkens wanneer de leerkrachten een opmerking maakten over het feit dat ze steeds als laatsten aan de schoolpoort bleven dralen, antwoordden ze namelijk dat ze erop wilden toezien dat iedereen binnen was voor de poort sloot. Geen enkele leerkracht die hen geloofde, maar het deed hen toch stoer voelen. Stoerder dan ze eigenlijk zijn.

Het is al een hele tijd geleden dat Stan nog op zijn oude school geweest is. Eerst was er het internaat en dan de gesloten instelling. Toch is hij overtuigd van zijn keuze om opnieuw gewoon naar school te gaan. Hij wil dat alles weer wordt zoals vroeger, maar dan anders. Beter. En om dat te doen lukken, moet hij ook op school de draad weer oppikken. Maar of dát lukt...

De jongens lijken te schrikken wanneer ze hem zien, ze hadden vast niet verwacht dat hij nog zou terugkomen na al die tijd. En dat verbaast Stan dan weer niet. Geen van hen heeft contact gehouden tijdens zijn afwezigheid. Een voor een lieten ze het afweten. Bezoekjes werden telefoontjes, dat werden nog slechts sms’jes en toen die wegvielen, was er niets meer. Kan hij het hen kwalijk nemen, vraagt hij zich opnieuw af nu hij hen voor het eerst terugziet. Misschien niet. Niet als ze nu gewoon weer normaal tegen hem doen.

‘Hi’, zegt hij nog eens, wanneer hij bijna bij de jongens is.

Maar in plaats van Stan hartelijk te begroeten, zijn er een paar die iets mompelen en een paar die zich zwijgend omdraaien. Een teken

voor de mompelaars dat zij moeten volgen. Zonder meer wandelen ze de speelplaats op.

Stan valt stil. Dat is dus duidelijk. Die gasten willen niets meer met hem te maken hebben. Toch?

Tijdens de middagpauze herhaalt het voorval zich. Wanneer Stan de refter binnenkomt, zijn er enkelen die naar hem glimlachen, een blik van herkenning geven. Maar de meerderheid negeert hem. Toch wil hij niet opgeven.

‘Ça va?’ vraagt hij, terwijl hij zich aan een tafel met klasgenoten zet.

Opnieuw volgt er wat gemompel, maar daarna valt het gesprek gewoon stil. En voor die stilte is hij dus verantwoordelijk. Maar goed, het moet voor die gasten even ongemakkelijk zijn als voor hem, dus hij geeft niet op. Wanneer er hier en daar een gesprekje over koetjes en kalfjes op gang komt, houdt hij het toch voor bekeken. Zijn lunch smaakt niet en hij heeft niet eens zin om hier nog te zitten. Zuchtend pakt hij zijn boeltje en gaat hij naar buiten, om zich daar ergens op een bank te zetten. Verbannen, alsof hij de grootste crimineel is die rondloopt. Liever daar, alleen en in de kou, dan met die bende snobs in een refter. Hij gaat Emma nog gelijk moeten geven, zij heeft zijn vrienden altijd al snobs gevonden. Ze zal vast blij zijn te horen dat het ondertussen nog steeds snobs, maar ook ex-vrienden geworden zijn. Ze doen maar. Hij heeft hen niet nodig. Hij heeft het de voorbije maanden ook perfect gered zonder hen. En het is niet eens zo dat hij alleen of eenzaam is: hij heeft Joren. Hij is pas een echte vriend. Daar hoeft je dus geen snob voor te zijn, integendeel. Hij heeft zelfs het gevoel dat hij meer met Joren gemeen heeft dan met alle schoolvrienden die hij hier ooit gehad heeft.

Hij neemt zijn smartphone uit zijn rugzak en schrijft een nieuw bericht. Het is voor Joren. ‘Na school afzakkertje in de Frens?’

Het duurt niet lang voordat Joren antwoordt. ‘Zwemtraining, spijtig. Overmorgen zou wel lukken?’

‘Overmorgen *it is*’, stuurt Stan verheugd terug. ‘Ik heb al dorst.’

Ondertussen loopt de refter leeg en vult de speelplaats zich met tieners. Stan bekijkt hun doen en laten van een afstand. Zo onwetend dat ze zijn, denkt hij. Zoveel dat er nog is buiten hun gewone, modale leventje... Nog één semester en hij is ervan af, stelt hij zichzelf gerust. Dan kan hij deze school vaarwel zeggen en écht opnieuw beginnen.

## 7.

‘Vijftien euro per week, jongen!’ Stan laat overdreven grijnzend drie briefjes van vijf euro tussen zijn vingers schuiven.

Joren kijkt ernaar en moet ermee lachen. Ze zitten aan de toog te wachten tot er een pooltafel vrijkomt. Het is hun avondje uit en daar heeft Stan zich op verheugd.

‘En wat is de return?’ vraagt Joren. ‘Je krijgt dat vast niet zomaar?’

‘Toch wel’, knikt Stan. ‘Tom heeft beseft dat een man zoals ik het in dit leven niet redt zonder zakgeld. Vandaar die vijftien euro per week.’ Al maakt hij er wel in stilte de bedenking bij dat hun afspraak hopelijk blijft gelden wanneer Tom Judith erover inlicht. Want hij heeft het gevoel dat zijn moeder het er oneens mee zou kunnen zijn. Dat is afwachten. Tot dan is het profiteren van het goede leven!

Joren knikt, danig onder de indruk. ‘Gelukzak. Ik ga zoiets niet aan Sam en Tim vragen’, zegt hij dan ietwat bedeesd. ‘Ze doen al zoveel voor mij. Bovendien zou Sam zich waarschijnlijk niet zo gemakkelijk laten doen als Tom.’

Stan klopt Joren begripvol op zijn schouder. ‘Wees Tom maar dankbaar’, zeg hij dan. ‘Want dankzij hem kan ik jou nu trakteren! Dat partijtje pool is op mijn kosten.’

Joren protesteert. ‘Dat is niet nodig, ik kan je trouwens niet terug trakteren, dat is oneerlijk dan.’

‘Nee’, besluit Stan. ‘Dat is net het principe van trakteren. Dat je niets hoeft terug te doen. Snappie?’

‘Merci, man,’ knikt Joren. ‘Ik kan je misschien wat goede zwemtechniek bijbrengen als dank.’

‘Hou maar op,’ valt Stan snel in. ‘Ik ben bang dat Jacques mij al genoeg gaat laten afzien als hij terug is. Ik ken zijn aanpak: streng en strikt. Dat is niet zo mijn ding. Die Willem die de trainingen van hem overneemt, lijkt me meer van de chille aanpak, nietwaar?’

Joren trekt zijn schouders op. ‘Met die chille aanpak ga je alleszins niet sneller zwemmen. Doe mij Jacques maar. Die weet tenminste het beste uit mij te halen.’

Stan luistert zwijgend naar Jorens lofzang over Jacques. Hij hoort het nochtans niet graag, merkt hij. Alsof Jacques een of andere held is. Gewoon omdat hij ooit goed kon zwemmen. Joren gaat gewoon door, op ernstigere toon zelfs. Hij meent het, merkt Stan.

‘Weet je dat Jacques de eerste was die me na lange tijd het gevoel heeft gegeven dat ik iets kan? Dat ik ergens goed in ben? Hij zag talent in mij en ik ben hem dankbaar dat hij dat talent eruit wil halen.’

‘Goh ja, dat is een kwestie van trainen he. En dat moet je toch alleen doen,’ nuanceert Stan, maar Joren lijkt het niet te horen.

‘Eigenlijk heeft Jacques met mij gedaan wat een vader voor zijn zoon zou moeten doen. Hij heeft me zelfvertrouwen gegeven, of toch een dosis die groot genoeg was om op verder te bouwen. Er is namelijk nog veel werk aan de winkel, merkte ik daarstraks tijdens het zwemmen.’

Stan trekt onopvallend een wenkbrauw op. Als Joren nog veel werk heeft, geldt dat voor hem zeker. Hij heeft het zwemmen dan misschien wel weer opgepikt, maar na zo’n lange tijd uit geweest te zijn, moet hij van ver komen.